

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022
Sanskrit (Optional) Paper-X
SANO10: Kavyashastra

Day and Date: Saturday, 17/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 प्रकाशः काव्यप्रकाशः |
अ) काव्यस्य ब) महाकाव्यस्य क) नाटकस्य ड) देवस्य
- 2 अलंकार संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) कुन्तक
- 3 रस संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) कुन्तक
- 4 ध्वनि संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- 5 काव्यालंकार हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- 6 एषु किं न त्रिविधार्थेषु ?
अ) वाच्यः ब) लक्ष्यः क) तात्पर्यार्थः ड) व्यङ्ग्यः
- 7 एतेषु अभिहितान्वयवादीनः के ?
अ) सांख्यः ब) बौद्धः क) न्यायः ड) चार्वाकः
- 8 वाच्य एव वाक्यार्थः कस्य मतम् ?
अ) प्रभाकरमीमांसकस्य ब) अभिहितान्वयवादस्य क) भुक्तिवादस्य ड) अभिमतवादस्य

- 9 विशेषवपुः पदार्थः केन स्विकृतमस्ति?
अ) सांख्येन ब) बौद्धेन क) न्यायेन ड) चावकिनेन
- 10 'पातु वो दयितामुखम्' हे उदाहरण या घटकाचे आहे.
अ) व्यक्तिः ब) स्वरः क) औचित्येन ड) संनिधि
- 11 नियतानां सकृतधर्मः सा पुनः |
अ) उत्प्रेक्षा ब) समासोक्तिः क) तुल्ययोगिता ड) रूपकम्
- 12 निश्चित वस्तूंचा धर्म एकदाच उक्त झाल्यास ती होते.
अ) तुल्ययोगिता ब) उत्प्रेक्षा क) रूपकम् ड) समासोक्तिः
- 13 'लिम्पतीव तमो अङ्गानि वर्षतीवाञ्जनं नभः' हे उदाहरण या अलंकाराचे होय.
अ) समासोक्तिः ब) रूपकम् क) उत्प्रेक्षा ड) दृष्टान्तः
- 14 परोक्तिर्भेदकैः श्लिष्टैः |
अ) दृष्टान्तः ब) समासोक्तिः क) उत्प्रेक्षा ड) रूपकम्
- 15 निषेध' हा विशेष अलंकारामध्ये आढळतो.
अ) आक्षेपः ब) उत्प्रेक्षा क) भाविकम् ड) समासोक्तिः

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अभिहितान्वयवाद
- 2 जात्यादिशक्तिवाद
- 3 संकेतार्थ
- 4 आक्षेप अलंकार

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 लक्ष्यार्थचि व्यंजकत्व सोदाहरण स्पष्ट करा?
- 2 काकुवैशिष्ट्य सोदाहरण स्पष्ट करा.
- 3 अर्थांलांकाराविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- 4 'त्रिविधा लक्षणा ' सोदाहरण लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 संकेतग्रह म्हणजे काय ते स्पष्ट करून त्यासंबंधीचे विविध वाद स्पष्ट करा?
- 2 भारतीय साहित्यशास्त्रातील काव्य संप्रदायांवर सविस्तर निबंध लिहा?

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022

Sanskrit (Optional) Paper-X
SANO10: Kavyashastra

Day and Date: Saturday, 17/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 प्रकाशः काव्यप्रकाशः |
अ) काव्यस्य ब) महाकाव्यस्य क) नाटकस्य ड) देवस्य
Option 1
- 2 अलंकार संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) कुन्तक
Option 2
- 3 रस संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) कुन्तक
Option 3
- 4 ध्वनि संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
Option 4
- 5 काव्यालंकार हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
Option 2
- 6 एषु किं न त्रिविधार्थेषु ?
अ) वाच्यः ब) लक्ष्यः क) तात्पर्यार्थः ड) व्यङ्ग्यः
Option 3
- 7 एतेषु अभिहितान्वयवादीनः के ?
अ) सांख्यः ब) बौद्धः क) न्यायः ड) चार्वाकः
Option 3
- 8 वाच्य एव वाक्यार्थः कस्य मतम्?
अ) प्रभाकरमीमांसकस्य ब) अभिहितान्वयवादस्य क) भुक्तिवादस्य ड) अभिमतवादस्य
Option 1
- 9 विशेषवपुः पदार्थः केन स्विकृतमस्ति?
अ) सांख्येन ब) बौद्धेन क) न्यायेन ड) चार्वाकेन
Option 3
- 10 'पातु वो दयितामुखम्' हे उदाहरण या घटकाचे आहे.
अ) व्यक्तिः ब) स्वरः क) औचित्यं ड) संनिधि
Option 3
- 11 नियतानां सकृत्तर्धमः सा पुनः |
अ) उत्प्रेक्षा ब) समासोक्तिः क) तुल्ययोगिता ड) रूपकम्

- Option 3
12 निश्चित वस्तुंचा धर्म एकदाच उक्त झाल्यास ती होते.
अ) तुल्ययोगिता ब) उत्प्रेक्षा क) रूपकम् ड) समासोक्ति:

- Option 1
13 'लिम्पतीव तमो अङ्गानि वर्षतीवाञ्जनं नभः' हे उदाहरण या अलंकाराचे होय.
अ) समासोक्ति: ब) रूपकम् क) उत्प्रेक्षा ड) दृष्टान्त:

- Option 3
14 परोक्तिर्भेदकैः श्लिष्टैः |
अ) दृष्टान्तः ब) समासोक्तिः क) उत्प्रेक्षा ड) रूपकम्

- Option 2
15 निषेधा हा विशेष अलंकारामध्ये आढळतो.
अ) आक्षेपः ब) उत्प्रेक्षा क) भाविकम् ड) समासोक्ति:

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अभिहितान्वयवाद
Ans:

- 2 जात्यादिशक्तिवाद
Ans:

- 3 संकेतार्थ
Ans:

- 4 आक्षेप अलंकार
Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 लक्ष्यार्थाचे व्यंजकत्व सोदाहरण स्पष्ट करा?
Ans:

- 2 काकुवैशिष्ट्य सोदाहरण स्पष्ट करा.
Ans:

- 3 अर्थांलांकाराविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
Ans:

- 4 'त्रिविधा लक्षणा' सोदाहरण लिहा.
Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 संकेतग्रह म्हणजे काय ते स्पष्ट करून त्यासंबंधीचे विविध वाद स्पष्ट करा?

Ans:

2 भारतीय साहित्यशास्त्रातील काव्य संप्रदायांवर सविस्तर निबंध लिहा?

Ans:
